

Har bilisten et dokumenteret behandlingskrævende alkoholmisbrug, kan den pågældende efter den gældende ordning administrativt benådes for straffen på 14 dages hæfte bl.a. mod betaling af en bøde på 5.000 kr., hvis han eller hun undergiver sig alkoholistbehandling. Efter nyordningen kan retten idømme bilisten en betinget dom med vilkår om alkoholistbehandling og 5.000 kr. i tillægsbøde.

Anvendelse af samfundstjeneste for spirituskørsel gør det nærliggende at overveje anvendelse af samfundstjeneste ved andre færdselslovsovertrædelser, der i dag vil medføre en kortere ubetinget frihedsstraf. Det foreslås, at kørsel i frakendelsestiden - men uden for prøvetiden - uden samtidig spirituskørsel, der efter gældende praksis i gentagelsestilfælde fører til en kortere ubetinget frihedsstraf, skal kunne afgøres med samfundstjeneste. Efter tilsvarende principper som ved samfundstjeneste for spirituskørsel forudsættes udmålt en tillægsbøde, ligesom der også her bør udvises tilbageholdenhed over for anvendelse af samfundstjeneste ved kørsel i frakendelsestiden, der har ført til alvorlig personskade, eller som er begået i et brugsstjålet køretøj.

Det tredje hovedelement i lovforslaget angår en øget anvendelse af samfundstjeneste på det eksisterende anvendelsesområde, det vil navnlig sige i sager om berigelseskriminalitet bortset fra røverier. Det er efter regeringens opfattelse ønskeligt, at samfundstjeneste generelt anvendes i højere grad. Den foreslåede nedsættelse af mindstetimetallet for samfundstjeneste fra 40 til 30 timer muliggør, at domstolene også ved andre kriminalitetstyper end spirituskørsel i stigende omfang kan anvende samfundstjeneste i stedet for kortere ubetingede frihedsstraffe. Det forudsættes, at samfundstjeneste fortsat ikke anvendes, hvor en betinget dom uden samfundstjenestevilkår i dag skønnes tilstrækkelig.

Anklagemyndigheden vil blive instrueret om at iværksætte personundersøgelse med henblik på samfundstjeneste i samtlige de sager, hvor berigelseskriminalitet skønnes at kunne medføre ubetinget frihedsstraf for en person, som ikke tidligere er idømt ubetinget frihedsstraf. Anklagemyndigheden vil desuden blive instrueret om generelt at være særlig opmærksom på muligheden for at anvende samfundstjeneste.

Efter gældende retspraksis er det absolutte kerneområde for samfundstjeneste berigelseskriminalitet bortset fra røveri. Bortset fra adgangen til at anvende samfundstjeneste på færdselsområdet bør denne praksis fastholdes. Samfundstjeneste bør stadig anvendes med varsomhed ved f.eks. vold, røveri, narkotikasager og sædelighedsforbrydelser. Samfundstjeneste i disse sager (»varsomhedsområdet« eller »undtagelsesområdet«) bør fortsat kun anvendes, hvis det efter en konkret, individuel vurdering findes forsvarligt.

Justitsministeriet er opmærksom på, at det kan give anledning til overvejelser af mere principiel karakter, at der i lovforslagets bemærkninger gives nærmere anvisninger om anvendelsesområdet for nyordningen med samfundstjeneste eller alkoholistbehandling for spirituskørsel. En sådan angivelse er imidlertid tidligere anvendt - bl.a. ved lovforslag om samfundstjeneste. Samtidig er det vanskeligt at pege på andre måder, hvorpå lovgiver kan fastlægge nyordningens indhold med den ønskelige klarhed. Tilsvarende spørgsmål rejser sig med hensyn til forslagens anvisninger vedrørende omregningen mellem ubetinget frihedsstraf og samfundstjeneste. Her taler det betydelige sagsantal på området og det forhold, at straffen i dag i vid udstrækning udmåles takstmæssigt, imidlertid yderligere for en relativt præcis angivelse i lovforslagets bemærkninger af det af lovgiver tilsigtede strafniveau.

Disse spørgsmål har været forelagt Straffelovrådet, og forslaget følger rådets udtalelse.

Fra høringen over lovudkastet kan nævnes, at Dommerforeningen har givet udtryk for, at foreningen er enig i, at det kunne give anledning til principielle betænkeligheder, at lovforslagets bemærkninger indeholder præcise anvisninger, som ikke fremgår af lovteksten, om området for den nye sanktionspraksis og dennes nærmere indhold. Da forslaget imidlertid angår et stort antal sager af ofte ensartet indhold, og da det er af væsentlig betydning, at praksis fra starten ligger nogenlunde fast, har Dommerforeningen ikke bemærkninger til, at man i dette tilfælde har anvendt fremgangsmåden.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til Det Høje Tings velvillige behandling.